

§ X.

De iudice criminis hæreseos.

- Quæstio 1. Quis sit, vel esse possit iudex criminis hæreseos? 319
 2. Quid sit officium inquisitionis? qui inquisitores? et quæ potestas eorum in causa hæresis? 321
 3. Qualiter principes, aliæve potestates, et iudices sæculares habere se debeant, ac possint in causa hæresis, præsertim in casu quo ab inquisitoribus, vel episcopo intenditur, vel formatur processus? 323

TITULUS VIII.

DE SCHISMATICIS, ET ORDINATIS AB EIS.

- Quæstio 1. Quid sit schisma? qui schismatici, et quomodo differant ab hæresi et hæreticis? 325
 2. Quæ sint pœnæ schismaticorum? 326
 3. Quid faciendum, et cui adhærendum tempore schismatis, quo duo habentur pontifices electi? 327

TITULUS IX.

DE APOSTATIS, ET REITERANTIBUS BAPTISMA.

- Quæstio 1. Quid et quotuplex sit apostasia? Ibid.
 2. Quid sit apostasia, et apostasia a fide, ac quibus subjaceat pœnis? Ibid.
 3. Quid sit, et quas pœnas secum trahat apostasia? et apostata a religione, seu statu religioso? 328
 4. Quid sit et quibus pœnis subjaceat apostasia, et apostata ab ordine sacro? 330
 5. Circa alteram rubricæ partem, quid intelligatur per reiterantes baptisma, seu anabaptistas? Qualiter delinquant, et quas pœnas incurrant? 331
 6. Num etiam ob iterationem sacramenti confirmationis contrahatur irregularitas. 332

TITULUS X.

DE HIS QUI FILIOS OCCIDERUNT.

- Quæstio 1. Quid sit parricidium, et quæ pœnæ ipsius? 333
 2. Specialiter, quibus pœnis subjaceant parentes, et alii abortum procurantes? 335

TITULUS XI.

DE INFANTIBUS ET LANGUIDIS EXPOSITIS.

- Quæstio 1. Quid ad præsens intelligatur per expositionem infantium? An et qualiter illicita, ac quibus sub pœnis prohibita? 340
 2. Quibus pœnis subjaceat parens infantem exponens? 341
 3. Quis alimentare et educare debeat infantes expositos, quorum parentes ignorant? Et quid juris aut oneris accrescat expositum ex obligatione, vel charitate assumptibus, et educationibus? 342
 4. Utrum infantes expositi habendi sint pro legitimis? 343
 5. Quid intelligatur per languidos? Et quid juris de languidis expositis? Ibid.
 6. An, et qualiter teneatur dominus de necessaria cura, et alimentis providere famulo ægro-tanti? 344

TITULUS XII.

DE HOMICIDIO VOLUNTARIO ET CASUALI.

§ I.

De natura, et divisione homicidii.

- Quæstio 1. Quid et quotuplex sit homicidium? 344

§ II.

De homicidio voluntario illicito, seu injusto, et pœnis illius: ut de injusta vulneratione, et mutilatione pœnisque illius.

- Quæstio 1. Quæ sint pœnæ homicidii voluntarii injusti? 345
 2. Num nactenus enarratas juris pœnas, præsertim vero irregularitatem incurrant, qui mandant, vel consueverunt homicidium injustum? 347
 3. Num iisdem pœnis subjaceant etiam cooperantes ad homicidium? 348
 4. An, et quando irregularitatem contrahant illi, qui, dum possent, homicidium non impediunt? 349
 5. An, et quando approbantes, seu ratum habentes injustum homicidium, incurrant irregularitatem? 350
 6. An etiam, et quando vulnerans pœnas ordinarias homicidii incurrat? Ibid.
 7. An, et qualem pœnam inducat mutilatio? 351
 8. An majores, et quas pœnas inducant homicidia qualificata a num. 9 recensita? Ibid.

§ III.

De homicidio voluntario juste, et licite commisso auctoritate publica, vel in bello justo: et irregularitate inde proveniente.

- Quæstio 1. An, et qualiter licitum sit auctoritate

- publica principis, iudicis, seu magistratus, malefactores, præsertim bannitos, seu publice proscriptos, occidere? 352
 2. An, et qualiter in bello licitum sit occidere? 353
 3. An, quinam, et quando contrahant irregularitatem, qui auctoritate publica ex justa causa per leges comprobata malefactores licite occidunt, aut mutilant, vel ad id concurrunt? 354
 4. An, et quando ob homicidium vel mutilationem in bello commissam contrahatur irregularitas? 361.

§ IV.

De homicidio, et mutilatione ob necessariam sui defensionem facta: et irregularitate inde secuta.

- Quæstio 1. An, et quomodo liceat occidere aliquem ob defensionem vitæ, et membrorum? 363
 2. Num etiam licitum sit ob defensionem bonorum fortunæ occidere injustum invasorem? 365
 3. Utrum liceat etiam pro necessaria defensione honoris et famæ occidere? Ibid.
 4. An, et quomodo irregularitatem contrahat, qui pro justa defensione vitæ, membrorum, vel bonorum, famæ, honoris, vel fortunæ proximum occidit? 366
 5. An irregularitatem contrahat, qui servato moderamine inculpatae tutelæ occidit proximum pro defensione bonorum temporalium? 368

§ V.

De homicidio casuali, et irregularitate inde proveniente, aliisque pœnis illius.

- Quæstio 1. An, et quando homicidium casuale ex opere, vel actione licita secutum, inducat irregularitatem, vel alias juris pœnas? 371
 2. An, et quando homicidium casuale ex opere illicito secutum inducat irregularitatem, et alias juris pœnas? 373
 3. An, et quando homicidium in ebrietate commissum inducat irregularitatem et alias juris pœnas? 375

§ VI.

De dispensatione in irregularitate orta ex homicidio vel mutilatione.

- Quæstio 1. An, et in quibus irregularitatibus ex homicidio provenientes dispensare valeat Papa? 376
 2. An, et in quibus irregularitatibus ex homicidio provenientes dispensare valeat episcopus? 377
 3. An, et in quibus irregularitatibus ex mutilatione provenientes dispensare valeat episcopus? 378
 4. An, et in quibus irregularitatibus ex homicidio et mutilatione provenientes dispensare valeant superiores regulares? 379

5. Quodnam dicatur delictum occultum, et quod non deductum ad forum contentiosum? 379

TITULUS XIII.

DE TORNEAMENTIS.

- Quæstio. Quid, quotuplicia, quibus, et sub qua pœna prohibita sint torneamenta? 380

TITULUS XIV.

DE CLERICIS PUGNANTIBUS IN DUELLO.

- Quæstio 1. Quid et quotuplex sit duellum? 381
 2. An, et sub quibus pœnis prohibitum sit duellum? Ibid.
 3. An, et ex quibus causis licitum, vel saltem a pœnis immune sit duellum? 387
 4. An omnes pœnæ a concilio Tridentino, et constitutionibus pontificiis supra allegatis, contra duellantes statutæ, locum habeant in Germania? 391
 5. Num vulneratus in duello, si ante mortem signa pœnitentiæ dedit, et tam a peccatis, quam censuris fuit absolutus, in loco sacro sepeliri valeat? Ibid.
 6. Quenam personæ præter duellantes subjaceant pœnis, et quibus? Ibid.
 7. Quis possit absolvere ab excommunicatione ob duellum incurra? 392

TITULUS XV.

DE SAGITTARIIS.

- Quæstio unica. Quid ad propositum intelligatur per sagittarios? et quid statuatur de illis per Jura? Ibid.

TITULUS XVI.

DE ADULTERIIS ET STUPRO.

§ I.

De adulteriis.

- Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit adulterium? 392
 2. Qualiter, et sub quibus pœnis prohibitum sit adulterium? 393
 3. Quinam, et quando admittantur ad accusationem adulterii? 395
 4. Qualis requiratur, et sufficiat probatio ad condemnandum reum adulterii? 396
 5. Quis sit iudex in causa adulterii? 397

§ II.

De stupro.

- Quaestio I. Quid, et quotuplex sit stuprum? 398
2. Quas poenas tam de jure civili, quam canonico inducat stuprum? Ibid.

§ III.

De aliis vitiis carnis, fornicatione videlicet, concubinato, incestu, sacrilegio carnali, et sodomia.

- Quaeritur 1. Quid, quotuplex, et quantas malitias sit fornicatio? 399
2. Quae sint poenae fornicationis? Ibid.
3. Quid, et quotuplex, quibusque poenis subjectus sit concubinator? 400
4. Quid, quibusque poenis subjectus sit incestus? Ibid.
5. Quid sit et quibus poenis subjaceat sacrilegium? 402
6. Quid sit, et quibus poenis subjaceat sodomia? 403

TITULUS XVII.

DE RAPTORIBUS, INCENDIARIIS, ET VIOLATORIBUS ECCLESIAE.

§ I.

De raptu, ac rapina, et raptoribus tam personarum, quam rerum.

- Quaestio 1. Quid, et quibus poenis sit subjectus raptus personae, prout est species luxuriae, et quid distinctum a raptu constitutante impedimentum matrimonii? 404
2. Quid sit, et quibus poenis subjaceat rapina, et raptor rerum? 405

§ II.

De incendiariis, et violatoribus ecclesiarum.

- Quaestio 1. Quid sit incendiarius? et quibus poenis subjaceat? 407
2. Quid juris de incendio alicubi ita exorto, ut de auctore, et causa illius non constet, an nempe alicujus et ejus culpa vel dolo praesumatur factum, et an aliquis praesertim paterfamilias, vel alii inhabitantes teneantur ad reparationem damni aliquibus v. g. vicinis inde secuti? 408
3. Quid ad propositum sint, et quibus poenis subjaceant violatores ecclesiarum? 409

TITULUS XVIII.

DE FURTIS.

§ I.

De natura, et variis modis furti.

- Quaestio 1. Quid sit? quo modo? et a quibus fiat furtum? 410

§ II.

De poenis furti, et restitutione furto ablatorum, necnon de mediis illa iterum recuperandi: ubi etiam de nonnullis furtis in specie, et poenis eorum.

- Quaestio 1. Quae sint poenae furti de jure communi Caesareo constitutae? 414
2. Num res furtivae apud furem a iudice apprehensum inventae fisco, aut iudici vel officialibus, ac ministris justitiae adjudicari, vel potius veris dominis, quibus fuere ablatae, restitui debeant? 416
3. Quae sint poenae contra furem jure canonico statutae? 417
4. Quid sit, et quas poenas secum trahat crimen sacrilegii? 418
5. Quid sit, et quibus poenis subjaceat plagium? Ibid.
6. Quid, et quibus poenis subjectus sit abigeatus? 419
7. Quid sit, et quas poenas contrahat peculatus? Ibid.
8. Quid sit, et quas poenas habeat crimen de residuis? Ibid.
9. Quid sit crimen expilatae hereditatis, et quae poenae illius? Ibid.
10. Quid sit sepulchri violatio, et qualiter puniatur? Ibid.
11. Quid sit, et qua poena afficiatur amotio termini? 420

TITULUS XIX.

DE USURIS.

§ I.

De natura et divisione usurae.

- Quaestio 1. Quid sit usura? 420
2. Quotuplex sit usura? Ibid.

§ II.

De prohibitione et malitia usurae proprie dictae, seu lucratoriae.

- Quaestio 1. An et quo jure usurae, seu lucrum ex mutuo immediate proveniens, sint prohibita? 422
2. An usurae sint etiam jure naturali illicitae ac prohibita? 423
3. De usuris usurarum in specie; an, et qualiter sint prohibita? quid sint usurae usurarum? 424

§ III.

An, et quomodo de jure civili, vel auctoritate principis, vel statuto aut consuetudine usurae proprie tales, seu lucratoriae, de facto sint, aut fieri possint licitae? ubi etiam in specie de consuetudine Germaniae dandi et exigendi quinque pro centum, nullo attentato, vel desiderato titulo.

- Quaestio 1. An usurae proprie tales, seu lucratoriae

de facto permissae, et licitae censentur de jure civili? 426

2. Utrum auctoritate supremi legislatoris civilis per novam legem universalem, vel auctoritatem alterius principis per statutum locale, in suo territorio possint usurae reddi licitae? 427
3. Num vigore consuetudinis validae ac licitae reddi valeant usurae proprie tales, seu lucratoriae? 429
4. Num licita, vel potius vere usuraria ac illicita sit praxis et consuetudo Germaniae, in qua pro sorte principali, seu summa capitali centum florenorum, passim et indistincte sine ullo scrupulo exiguntur quinque floreni, quod interesse vocant? Ibid.

§ IV.

De usura compensatoria, seu restauratoria, et de titulis, ex quibus fit et licita redditur, lucro videlicet cessante, damno emergente, et periculo perdenda sortis.

- Quaestio 1. Quid sit, et ex quibus titulis licita fiat usura compensatoria, seu restauratoria? 432
2. An in mutuo licite, et absque usura possit aliquid exigi ultra sortem ratione lucri cessantis, aut damni emergentis inde ipsi mutuatore? Ibid.
3. An, et qualiter ratione periculi amittendi summam capitalem liceat in mutuo aliquid exigere ultra sortem? Ibid.

§ V.

De usura moratoria, seu punitoria, et de titulo, ex quo fit, et licita redditur, poena videlicet, quae ob culpabilem moram solvendi apponitur.

- Quaestio 1. Quid, an, et quibus ex titulis licita sit usura moratoria, seu punitoria? 434

§ VI.

Examinantur varii contractus, et actiones, an sint usurarii necne?

- Quaestio 1. An ratione carentiae pecuniae, vel obligationis non repetendi eam certo tempore possit aliquid ultra sortem mutuo datam exigi? 435
2. Utrum sit licitum accipere aut exigere ex mutuo lucrum vel commodum, quod ex benevolentia, gratitudine, ac liberalitate mutuatarii provenit? 436
3. An etiam, et quando usurarium sit, ultra sortem absque ulla pactione, aliquid intendere solummodo, et sperare, vel rogare dandum, aut praestandum a mutuatario titulo benevolentiae gratitudinis? Ibid.
4. Utrum ob solam dilatam solutionem vendens rem pluris, quam intra justum pretium valet, usuram saltem palliatam committat? 437
5. Utrum usurarius sit contractus, quo frumentum, vinum, vel alia res, praesertim usu consumpti-

bilis in vero mutuo datur, aut venditur ea conditione, ut in eadem mensura restitatur futuro verno tempore, vel reddatur pretium, quo verno tempore constat? 437

6. Utrum, si emptor chirographum, sive nomen et debitum alienum minori pretio, v. g. debitum centum florenorum octoginta florenis emat, usura committatur? Ibid.
7. Utrum non saltem ob favorem causae pie, vel ob aliud opus bonum absque alio justo titulo, licitum sit exigere aliquid ultra sortem? 438

§ VII.

De pacto antichriseso, et legis commissoriae, ac de montibus pietatis, an sint usurarii necne?

- Quaestio 1. Quid, an, et quando usurarium sit pactum antichriseso? 438
2. Quid, et an licitum, vel potius usurarium sit pactum legis commissoriae? 440
3. Quid sint, unde veniant, et an liciti vel potius usurarii existant montes pietatis? Ibid.

§ VIII.

De censibus, an sint liciti, vel usurarii?

- Quaestio 1. Quid, et quotuplex sit census? 442
2. An census consignativus realis, per emptionem et venditionem constitutus, sit licitus vel potius usurarius? 443
3. Quae conditiones requirantur ad hoc, ut validus ac licitus sit contractus censualis? 445
4. Num etiam census personalis sit licitus? 449

§ IX.

De obligatione solvendi usuras, et de dominio solutarum, necnon de restitutione earundem.

- Quaestio 1. An debitor promissas, aut pactas ob mutuum teneatur solvere usuras lucratorias? 450
2. An usurarius acquirat dominium earum rerum, quas per veram usuram accepit? Ibid.
3. An usurarii, eorumque haeredes teneantur ad restitutionem? 451
4. An etiam usura mentalis obliget ad restitutionem? 452

§ X.

De poenis et iudice usurarum.

- Quaestio 1. Quanam sint poenae in usurarios statutae? 453
2. Quis sit legitimus iudex criminis usurae? 454

TITULUS XX.

DE CRIMINE FALSI.

- Quaestio 1. Quid sit falsum, et quot modis committatur? 455

2. A quibus dicto committatur crimen falsi? 455
 3. Quot modis crimen falsi committatur scripto? 456
 4. Quot modis possit contingere falsitas circa bullas Pontificias? Ibid.
 5. Quibus modis facta committatur falsum? 457
 6. Quibus modis falsetur moneta? seu falsum committatur circa monetam? Ibid.
 7. Quibus modis falsum committatur usu, seu potius abusu? 458
 8. Quas pœnas incurrant falsarii, seu committentes crimen falsi? Ibid.

TITULUS XXI.

DE SORTILEGIIS.

- Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit sortilegium? 459
 2. An etiam in electionibus valeat usus sortium divisoriarum, aut consultoriarum, puta, si duo electi habeant paria vota, et neutra eligentium pars velit cedere, an sorte possit dirimi quæstio? 460
 3. Quid, et quotuplex sit magia? 461
 4. Quæ sint pœnæ sortilegii et magiæ? Ibid.
 5. Quis sit iudex sortilegii et magiæ? Ibid.

TITULUS XXII.

DE COLLUSIONE DETEGENDA.

- Quæstio 1. Quid sit, et circa quas causas fiat collusio? 462
 2. Quid sit, et quæ pœnæ sequantur casu quo fiat collusio? Ibid.

TITULUS XXIII.

DE DELICTIS PUERORUM.

- Quæstio unica. Num etiam, et qualiter pueri subiaceant pœnis delictorum hactenus recensitorum, casu quo aliquid ex eis committunt? 463

TITULUS XXIV.

DE CLERICO VENATORE.

- Quæstio unica. An, et qualis venatio, quibusque sub pœnis prohibita sit clericis? 464

TITULUS XXV.

DE CLERICO PERCUSSORE.

- Quæstio 1. An, et qualiter, quibusque sub pœnis prohibita sit clericis percutere laicum? 466

2. An, et qualiter prohibita, vel permissum sit superioribus ecclesiasticis tam sæcularibus, quam regularibus correctionis causa percutere, seu verberibus castigare, et punire clericum subditum? 466

TITULUS XXVI.

DE MALEDICIS.

- Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit maledictum, vel maledictio, et quis maledicus? 467
 2. Quid, et quotuplex sit, quibusque pœnis subjecta sit blasphemia? 469
 3. Quis sit iudex blasphemiae? 472

TITULUS XXVII.

DE CLERICO EXCOMMUNICATO, DEPOSITO VEL INTERDICTO MINISTRANTE.

- Quæstio 1. Quas pœnas incurrant clerici censuram violantes, seu qui in excommunicatione, suspensione, vel interdicto existentes, aliquem actum ordinis exercent? Ibid.
 2. Utrum dubitans an vere sit excommunicatus, necne, incurrat irregularitatem exercendo aliquem actum ordinis? 474
 3. An pœnam irregularitatis incurrat non tantum excommunicatus vitandus, sed etiam tolerandus, præsertim occultus, si aliquem actum ordinis exercet? 476
 4. Num etiam in excommunicatione minori existens contrahat irregularitatem celebrando aliquem actum ordinis? Ibid.
 5. Utrum irregularitatem etiam incurrat censuratus, si actum ordinis minoris acolytathus v. g. exercent? Ibid.

TITULUS XXVIII.

DE CLERICO NON ORDINATO MINISTRANTE.

- Quæstio 1. Quas pœnas incurrat actum ordinis exercent, quem non habet? Ibid.
 2. Utrum laicus exercendo actum ordinis præsertim majoris v. g. celebrando Missam, absolvendo sacramentaliter, irregularitatem vel aliam pœnam, et quam incurrat? 477
 3. Quis dispensare valeat in irregularitate per malum usum ordinis contracta juxta hanc præcedentem, et etiam sequentem rubricam? 478

TITULUS XXIX.

DE CLERICO PER SALTUM PROMOTO.

- Quæstio 1. Quibus pœnis subiaceat clericus per saltum ordinatus? 479

§ II.

De concessione, et acquisitione privilegiorum: ubi etiam de tempore, quo valere incipiunt.

- Quæstio 1. Quis possit concedere privilegium? 495
 2. Quibus, et quomodo, quave de causa possit concedi privilegium? 496
 3. Quibus modis acquiri valeant privilegia? 497
 4. An privilegium rite concessum statim habeat effectum a tempore collationis, vel potius primum quando devenit in notitiam privilegiati? 498

§ III.

De communicatione privilegiorum.

- Quæstio 1. Quid sit, et quomodo fiat communicatio privilegiorum? 500
 2. An, et qui ordines, ac qualem habeant communicationem privilegiorum? Ibid.
 3. Utrum ordines habeant communicationem omnium privilegiorum Societati Jesu concessorum? 504
 4. An religiosi communicantes in privilegiis, etiam communicent in pœnis et prohibitionibus alterius ordinis? 505
 5. Quid juris, si privilegium alteri communicatum, penes primum privilegiatum restringatur, vel usu contrario penitus aboleatur? Ibid.
 6. An religiosi communicantes in privilegiis possint his uti in iudicio contra eosdem religiosos, quibus ea primitus fuerunt concessa? Ibid.

§ IV.

De innovatione, confirmatione, et usu privilegiorum.

- Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit confirmatio, seu innovatio privilegiorum? 506
 2. Quid operetur confirmatio, vel innovatio privilegiorum? præsertim an jus novum tribuat? Ibid.
 3. Unde cognoscatur confirmationem esse in forma speciali, seu ex certa scientia? 507
 4. An de facto, et qualiter confirmata sint privilegia regularium? Ibid.
 5. Quomodo intelligendæ sint primum allegatæ præfatis constitutionibus insertæ, et reliquis Bullis confirmatoriis hoc tempore inseri solitæ clausulæ, videlicet, quatenus, vel dummodo sint in usu, nec sint revocata, sacrisque canonibus, et concilii Tridentini decretis, etc. non adversentur. 511

§ V.

De extensione, et interpretatione privilegiorum.

- Quæstio 1. Quid, et quotuplex sit ad propositum extensio, et interpretatio privilegiorum? 512
 2. A quo fieri possit interpretatio privilegiorum? 513

2. Utrum etiam suspensus sit, qui ordines absque prævia prima tonsura, vel absque Confirmatione suscepit? 479
 3. Quis possit dispensare in pœnis ob ordines per saltum susceptos contractis? 480

TITULUS XXX.

DE EO, QUI FURTIVE ORDINEM SUSCEPIT.

- Quæstio 1. An furtive suscipientes ordinem non tantum illicite, sed etiam invalide ordinentur? Ibid.
 2. Quæ sint pœnæ furtive suscipientium ordines? 481
 Quis possit dispensare in pœnis ob ordinem furtive susceptum contractis. 482

TITULUS XXXI.

DE EXCESSIBUS PRÆLATORUM ET SUBDITORUM.

- Quæstio 1. Quinam ad propositum hujus rubricæ sint excessus prælatorum? Ibid.
 2. Quinam ad propositum hujus rubricæ speciales hic notati sint excessus subditorum? 485

TITULUS XXXII.

DE NOVI OPERIS NUNTIATIONE.

- Quæstio 1. Quid sit nuntiatio novi operis? a quo, quomodo, quando, ubi, et cui fieri possit ac debeat? 486
 2. Ex quibus causis fieri possit novi operis nuntiatio? 488
 3. Quis sit effectus nuntiationis novi operis? Ibid.
 4. An quis propria auctoritate violenter impedire, aut destruere valeat, si alter, post factam denuntiationem novi operis, ab illo non desistit? 489
 5. An? et in quibus casibus nuntiatio supra annotatis careat effectibus, ita ut ea non obstante opus novum v. g. ædificium aliquid continuari valeat? 490
 6. An quilibet in suo fundo ædificare valeat quidquid et qualiter sibi placuerit? 491

TITULUS XXXIII.

DE PRIVILEGIIS, ET EXCESSIBUS PRIVILEGIATORUM.

§ I.

De natura et divisione privilegiorum.

- Quæstio 1. Quid sit privilegium? 492
 2. Quotuplex sit privilegium? 493